

Társelnöki beszámoló
a Nemzetközi Magyarástudományi Társaság
2012. évi munkájáról

A 2012. év Társaságunk számára nem a látványos programok, hanem a belső építkezés, a szervezeti és személyi megújulás időszaka volt, amelynek szempontjai részben a költséghatékonyság növelése, részben pedig a szakmai munka hosszú távra szóló megalapozása, feltételeinek javítása voltak. E törekvés alapját az elmúlt évben sikeres pályázataink biztosították. Az MTA közcélú tudományos társaságai számára kiírt pályázaton a 2012-es évre a korábbiaknál magasabb, 4,56 M Ft-os támogatást nyertünk, amely immár – eltérően a megelőző évek rendkívüli nehézségeitől – lehetővé tette alapműködésünk kielégítő folytatását. Hosszú előkészítő munka után végül az év utolsó napjaiban írhattunk alá a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériummal egy 650 E Ft működési célú, vissza nem térítendő támogatásról szóló szerződést, amely a Társaság által kiadásra kerülő kötetek költségeinek finanszírozására használható fel, s amely reményeink szerint precedenst teremt a Társaság központi költségvetéséből történő, azonban Alapszabályunkban garantált politikamentességét tiszteletben tartó finanszírozására.

Működésünk jogi kereteinek átalakítása 2012. február 4-én rendkívüli közgyűlés összehívását tette szükségessé, ami az államháztartási törvény változásából következő új szervezeti forma, a Nemzetközi Magyarástudományi Társaság közcélú társasággá alakulásáról döntött. Az Alapszabály módosítása szerint a Társaságnak a továbbiakban évente szükséges közgyűlést tartania, amely elfogadja a közcélúsági jelentést. Tekintettel ennek gyakorlati akadályaira (külföldi tagjaink utazása, szállásköltsége, egyetemi és egyéb hivatalos elfoglaltságai), az új Alapszabály értelmében a közgyűlés „elektronikus úton személyes részvétellel” is megtartható, ha a közgyűlésen résztvevő tagok személyazonossága az igénybe vett elektronikus úton igazolható. (Az ehhez szükséges tagrevízió és adategyeztetés folyamatban van, következő közgyűlésünkig befejeződik.) Lényegi változás továbbá, hogy közcélú társaság hivatalos képviselőjét csak az elnök láthatja el, ezért az eddigi főtítkári feladatokat Monok István társelnöki minőségben, a főtítkárhelyettesi feladatokat pedig Bene Sándor főtítkárként végzi a továbbiakban. A Társaság vállalkozási tevékenységet nem folytat, amennyiben pedig bármilyen forrásból nyereséghez jut, azt vissza kell forgatni közcélú tevékenységébe. A közgyűlés tájékoztatást kapott a Titkárságnál zajlott személyi változásról: Nyerges Judit, aki 1983 óta látta el a szervezőtitkári feladatokat, nyugdíjba vonult, a következőkben szerkesztői munkájával erősíti a Társaságot; áldozatos és minden tagunk által nagyra becsült munkájáért ez úton is köszönetet mond a Társaság vezetősége. A szervezőtitkári feladatokat Csapó Mónika vette át, aki az elmúlt évtizedben az MTA adminisztrációjában tevékenykedett.

Ugyancsak mindnyájunkat érintő változás a Titkárság költözése, amelyre az elmúlt év folyamán két fázisban került sor, először a Teréz körüti irodaházon belül kisebb helyiségbe, majd az MTA Bölcsészettudományi Központ vári épületegyüttesének egy 38 m²-es irodájába költöztünk, ahol mind anyagi, mind szakmai szempontból hosszú távra megoldottnak tekinthetjük működésünket. A kedvezőbb bérleti díj mellett a vári kutatóközösség közelsége sokat könnyít a kommunikáción, hiszen közülük sokan eleve Társaságunk tagjai. Virtuális címünk ugyancsak változott: a Társaság megújult magyar nyelvű honlapja a wordpress rendszerben <http://www.hungarologia.net> címmel már működő angol nyelvű oldalra költözött. A legszembevetőbb változás a Társasággal kapcsolatos friss, képes hírek közlése. Új tartalomként kerültek fel például a főtítkári beszámolók 1981-től, a hungarológiai tanszékek bemutatkozása rovatban található négy új bemutatkozás, továbbá a Galéria rovatba a Társaság titkárságán található, az elmúlt évtizedek kongresszusain készült fényképek beszkenelt változatai.

A Társaság 2012. augusztus 25-én lezajlott szokásos éves választmányi ülése elfogadta a pénzügyi beszámolót, valamint a szervezeti és személyi változásokról szóló tájékoztatást. Köszönetet mondott Péntek Jánosnak, Pozsony Ferencnek, Szabó Árpád Töhötömnek és Sipos Gábornak a kolozsvári VII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszuson végzett kiemelkedő szervezési és szakmai munkájukért, valamint megkezdte a soron következő, 2016. évi VIII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus előkészítését (ennek terveiről, koncepciójáról Mekis János adott tájékoztatás a társrendezést vállaló Pécsi Tudományegyetem részéről).

Tudományos és tudományszervezői munkánk tavalyi eredményei a következőkben összegezhetők. Az elmúlt évben is folytattuk a 2011-ben lezajlott kolozsvári kongresszus aktáinak sajtó alá rendezését és kiadását. Az anyagból két fontos kötet jelent meg a támogatási időszakban: a kongresszus hungarológiai szekciójának előadásai (*Gondolatok a hungarológiáról: Előadások a VII. Nemzetközi*

Hungarológiai Kongresszuson, Kolozsvár, 2011. augusztus 22–27., szerk. Monok István, Nyerges Judit, Sipos Gábor, Bp., Nemzetközi Magyarstudományi Társaság, 2012; elektronikus elérhetősége: <http://mek.oszk.hu/10800/10876/index.phtml>), valamint a doktoriskolai szekció előadásai (*Átmenet és különbözőség: Magyarstudományok kelet-közép-európai kontextusban / Transition and Difference: Hungarian Studies in East-Central-European Context*, szerk./ed. Fenyvesi Kristóf, lektorálták/reviewers Bene Sándor, Dobos István, Tuomo Lahdelma, Bp., Nemzetközi Magyarstudományi Társaság, 2012). Megkezdjük továbbá a 2013 augusztusában esedékes Doktoriskolák IV. Nemzetközi Konferenciájának szervezését, *Válság és kultúra* címmel, amelyben a Társaság partnere és a konferenciának helyet biztosító intézmény az ELTE Bölcsészettudományi Kara lesz.

Az MTA Irodalomtudományi Intézetével 2002-ben közösen alapított Klaniczay-díjat 2012-ben is kiadtuk, amelyet ezúttal Kőszeghy Péter, az MTA BTK Irodalomtudományi Intézetének főmunkatársa nyert el, a hungarológiai szempontból kiemelkedő jelentőségű sorozat, a *Magyar Művelődéstörténeti Lexikon* (I–XIII. kötet, Balassi Kiadó, Bp., 2003–2012) szerkesztéséért és tíz éven keresztül tartó folyamatos megjelentetéséért. Fontos megemlíteni, hogy az elmúlt évben, az akadémiai intézethálózatot érintő átszervezés, az új Bölcsészettudományi Kutatóközpont létrejötte miatt, a Klaniczay-díjat kiadó egyik társszervezet, az MTA Irodalomtudományi Intézete elvesztette önállóságát, így a díjat lényegében újra kellett alapítani, az MTA BTK és a Társaság között 2012. május 2-án aláírt szerződéssel, amely egyúttal a kiválasztás, az elbírálás és a kiadás mechanizmusát is újra szabályozta, és amelyben az MTA BTK kötelezettséget vállalt a díj – korábban az Irodalomtudományi Intézetre eső – részösszegének további folyósítására.

A Balassi Intézet felkérésére részt vettünk a külföldi egyetemek hungarológiai tanszékeire benyújtott lektori és vendégtanári pályázatok elbírálásában, valamint – ugyancsak a Balassi Intézettel együttműködve – az indiai Magyar Nagykövetség alapította Körösi Csoma Sándor-díjra beérkezett angol nyelvű pályázatok elbírálásában.

Publikációs tevékenységünk keretében, a már említett kiemelt jelentőségű kiadványok mellett, megjelentettük idegen nyelvű magyarstudományi folyóiratunk, a *Hungarian Studies* 2012. évi első számát (vol. 26, <http://www.akademiai.com/content/j5627405h151/?sortorder=asc>), a második szám kiadása folyamatban van az Akadémia Kiadónál). Évkönyvünk, a Balassi Intézettel, az Országos Széchényi Könyvtárral és a Magyar Országos Levéltárral közösen szerkesztett *Lymbus: Magyarstudományi forrásközlemények* (főszerk. Ujváry Gábor, szerk. Lengyel Réka) 2011. évi száma 2012-ben jelent meg (elektronikus hozzáférés: <http://epa.oszk.hu/01500/01500/00009/pdf/>).

Budapest, 2013. február 25.

Monok István
társelnök